

Adı:

Tarih:

Bilgiye nasıl ulaşırız?

Bilim bir soruyla başlar. "Buz en çabuk nerede erir?" diye merak edebiliriz. Sonra cevabı bulmak için bilgi toplarız.

1. Elif, ağaçtaki kuş yuvasını uzaktan dikkatle izliyor. Elif ne yapıyor?

- ☐ a) Gözlem ☐ b) Deney ☐ c) Paylaşma

2. Can, iki buz parçasından birini güneşe, birini gölgeye koyuyor. Can ne yapıyor?

- ☐ a) Deney ☐ b) Kayıt ☐ c) Paylaşma

3. "Bence güneşteki buz daha önce erir." Bu cümle neyi gösterir?

- ☐ a) Tahmin ☐ b) Ölçme ☐ c) Kayıt

4. Yapılan işi adıyla eşleştir. (Eşleştir.)

1. Termometreyle sıcaklığa bakmak	a) Ölçme
2. Sonuçları deftere yazmak	b) Kayıt
3. Sonucu sınıfa anlatmak	c) Paylaşma
4. Ne olacağını önceden söylemek	d) Tahmin

5. Can'ın buz deneyinde yaptıklarını sırala. (Kutulara sıra numarası yaz.)

- ☐ Soruyu sordu ☐ Tahmin etti ☐ Deneyi yaptı ☐ Sonucu kaydetti
☐ Sonucu paylaştı

6. Dinozorların ne yediğini öğrenmek istiyorsun. En uygun yol hangisi?

- ☐ a) Fosil bilimcilerin yazdığı bir kitabı okumak ☐ b) Bahçedeki taşları saymak
☐ c) Bir dinozor resmi çizmek

7. "Hangi fide daha hızlı büyür?" sorusu için en uygun yol hangisi?

- ☐ a) İki fideyi her gün ölçüp kaydetmek ☐ b) Fidelere bir kez bakıp karar vermek
☐ c) Fidelerin rengini değiştirmek

8. Bilgiye ulaşmak için hangilerini yaparız? (Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) Gözlem yapmak ☐ b) Deney yapmak ☐ c) Güvenilir bir kitap okumak
☐ d) Tahmin edip hiç denememek

Bilim insanları

Bilim insanları dünyayı merak eder ve araştırır. Kimi bitkileri, kimi yıldızları, kimi taşları inceler.

Aziz Sancar, Mardin'in Savur ilçesinde doğdu. Önce doktor oldu ve bir süre Savur'da hastalara baktı.

Sonra vücudumuzdaki küçük hasarların nasıl onarıldığını merak etti. Yıllarca sabırla deney yaptı, sonuçlarını dikkatle kaydetti.

Çalışmaları sayesinde 2015 yılında Nobel Kimya Ödülü'nü kazandı.

9. Bilim insanlarının ortak özellikleri hangileri? (Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) Meraklı olmak ☐ b) Sabırlı olmak ☐ c) Dürüst olmak ☐ d) Gözlük takmak

10. Bilim insanları hiç yanılmaz.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

11. Ayşe'nin deneyinin sonucu tahminine uymadı. Ayşe ne yapmalı?

- ☐ a) Sonucu olduğu gibi yazmalı ☐ b) Sonucu tahminine göre değiştirmeli
☐ c) Deneyi kimseye anlatmamalı

12. Kartları aç. Hangi bilim insanı neyi inceler? Eşini bul. (Eşleştir.)

1. Fosil bilimci	a) Fosiller
2. Gök bilimci	b) Gök cisimleri
3. Bitki bilimci	c) Bitkiler
4. Yer bilimci	d) Kayaçlar

13. Hangisi bütün bilim insanlarının ortak özelliği değildir?

- ☐ a) Aynı konuyu incelemek ☐ b) Merak etmek ☐ c) Dikkatli çalışmak

14. Bilim insanları çoğu zaman birlikte çalışır ve bulduklarını paylaşır.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

15. Aziz Sancar önce hangi mesleği yaptı?

- ☐ a) Doktorluk ☐ b) Pilotluk ☐ c) Aşçılık

16. Aziz Sancar araştırmasını birkaç günde bitirdi.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

17. Metinde Aziz Sancar'ın hangi özelliği öne çıkıyor?

- ☐ a) Sabırlı olması ☐ b) Aceleci olması ☐ c) Hiç soru sormaması

Cevap anahtarı

1. **a) Gözlem** Elif hiçbir şeyi değiştirmeden dikkatle izliyor. Buna gözlem denir.
2. **a) Deney** Can bir koşulu değiştirip sonucu inceliyor. Buna deney denir.
3. **a) Tahmin** Deneyden önce ne olacağını düşünüp söylemek tahmindir.
4. **1-a, 2-b, 3-c, 4-d**
5. **Soruyu sordu → Tahmin etti → Deneyi yaptı → Sonucu kaydetti → Sonucu paylaştı** Can önce merak edip tahmin etti, sonra deneyip sonucu kaydetti ve paylaştı.
6. **a) Fosil bilimcilerin yazdığı bir kitabı okumak** Dinozorlar çok önce yaşadı. Onları inceleyen bilim insanlarının yazdıklarından öğreniriz.
7. **a) İki fideyi her gün ölçüp kaydetmek** Büyümeyi anlamak için her gün ölçer, sonuçları kaydeder ve karşılaştırırız.
8. **a) Gözlem yapmak, b) Deney yapmak, c) Güvenilir bir kitap okumak** Tahmin ettikten sonra onu gözlem ya da deneyle sınarız.
9. **a) Meraklı olmak, b) Sabırlı olmak, c) Dürüst olmak** Gözlük, saç ya da giysi bilim insanını belirlemez. Merak, sabır ve dürüstlük ortaktır.
10. **Yanlış** Bilim insanları da yanılabilir. Yanlışlarını yeni deneylerle fark edip düzeltirler.
11. **a) Sonucu olduğu gibi yazmalı** Bilim insanı dürüştür. Sonuç beklediği gibi çıkmasa da doğru kaydeder.
12. **1-a, 2-b, 3-c, 4-d** Gök bilimci yıldızları ve gezegenleri inceler.
13. **a) Aynı konuyu incelemek** Her bilim insanı farklı bir konuyu inceleyebilir. Merak ve dikkat ise ortaktır.
14. **Doğru** Bulgular paylaşıncı başka bilim insanları da onları inceler ve geliştirir.
15. **a) Doktorluk** Metinde önce doktor olduğu ve hastalara baktığı yazıyor.
16. **Yanlış** Metne göre yıllarca sabırla deney yaptı.
17. **a) Sabırlı olması** Yıllarca sabırla çalışması bir bilim insanı özelliğidir.